

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ SABATIER: ΚΑΤΑΛΥΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΙ ΕΚΛΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΦΑΣΗ (Rh, Ru, Ir και Ni) ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΥΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΟΞΥΓΟΝΟ ΤΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΥ ΦΟΡΕΑ (γ -Al₂O₃, ACZ: Al₂O₃-CeO₂-ZrO₂ και CZ: CeO₂-ZrO₂).

Γ. Μποτζολάκη¹, Α. Ροντογιάννη¹, Ε. Νικολαράκη¹, Δ. Γουρνής^{1,2}, Ι. Γεντεκάκης^{1,2,*}

¹Εργαστήριο Φυσικοχημείας & Χημικών Διεργασιών (www.pccplab.tuc.gr), Σχολή Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πολυτεχνείο Κρήτης, 73100-Χανιά, Ελλάδα.

²Ινστιτούτο Γεωενέργειας/Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΓ/ΙΤΕ), 73100-Χανιά, Ελλάδα.

(*igentekakis@tuc.gr)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι ενεργειακές ανάγκες της σύγχρονης ζωής δυστυχώς οδηγούν στην αυξημένη χρήση ορυκτών καυσίμων με αποτέλεσμα την απελευθέρωση τεράστιων ποσοτήτων CO₂ στην ατμόσφαιρα. Το CO₂ έχει την μεγαλύτερη συνεισφορά στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και την κλιματική αλλαγή και συνεπώς, ο έλεγχος των εκπομπών του είναι ένα κρίσιμο και εξαιρετικά σημαντικό περιβαλλοντικό ζήτημα. Η δέσμευση και αποθήκευση του CO₂ (CO₂ capture and storage, CCS) και η ανακύκλωσή του μέσω της μετατροπής του σε προϊόντα προστιθέμενης αξίας και καύσιμα συγκαταλέγονται σήμερα στις υποσχόμενες προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος^[1,2]. Προς αυτή την κατεύθυνση η εξώθερμη αντίδραση Sabatier, ήτοι η καταλυτική υδρογόνωση του CO₂ προς παραγωγή μεθανίου ($\text{CO}_2 + 4\text{H}_2 \leftrightarrow \text{CH}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$) έχει συγκεντρώσει έντονο επιστημονικό ενδιαφέρον^[1]. Ο σκοπός της επιστημονικής έρευνας στον τομέα είναι η ανάπτυξη καταλυτών μεθανιοποίησης που να είναι υψηλά δραστικοί και εκλεκτικοί προς CH₄ σε χαμηλές θερμοκρασίες, ατμοσφαιρική πίεση, και λόγο αντιδρώντων H₂/CO₂ κοντά στο στοιχειομετρικό έτσι ώστε να αποφεύγεται η σπατάλη του ακριβού υδρογόνου. Στην παρούσα εργασία μελετάται η απόδοση των ευγενών μετάλλων Rh, Ru, Ir συγκριτικά με το Ni (ένα μέταλλο ιδιαίτερα ενεργό στην συγκεκριμένη αντίδραση) σε καταλύτες υποστηριγμένους σε φορείς γ -Al₂O₃ (AL), Al₂O₃-CeO₂-ZrO₂ (ACZ) και CeO₂-ZrO₂ (CZ). Στόχος είναι η διερεύνηση της επίδρασης της ενεργούς φάσης σε συνδυασμό με τη διαφορετική διαθεσιμότητα ευκίνητου πλεγματού οξυγόνου (Oxygen Storage Capacity, OSC) του φορέα στην αντίδραση μεθανιοποίησης του CO₂. Βρέθηκε η ενεργότητα των υπό εξέταση μετάλλων να ακολουθεί σε γενικές γραμμές τη σειρά Ru > Rh ~ Ni >> Ir ανεξαρτήτως φορέα που χρησιμοποιήθηκε. Παρόλα αυτά για κάθε ενεργή φάση παρατηρείται μια μη-μονοτονική επίδραση της OSC του φορέα στη μεθανιοποίηση του CO₂: Ο φορέας με ενδιάμεση τιμή OSC παρουσίασε τη βέλτιστη καταλυτική συμπεριφορά για όλες τις ενεργές φάσεις.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Μεθανιοποίηση CO₂, Sabatier, CO₂ Capture and Utilization, Oxygen Storage Capacity.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

[1] Wang, W.; Wang, S.P.; Ma, X.B.; Gong, J.L. (2011). Chem. Soc. Rev. 40,3703–3727;

<https://doi.org/10.1039/C1CS15008A>

[2] Tsiotsias A.I., Charisiou N.D., Yentekakis I.V., Goula M.A. (2021). Nanomaterials 11, 28;

<https://doi.org/10.3390/nano11010028>

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η έρευνα υλοποιείται στο πλαίσιο της Δράσης «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Κωδ.: TAEDR-0535821).